

§ 33

Svar på motion från Carita Boulwén (SD) och Stefan Jägnert (SD) om lån till nyanlända istället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd

KS/2017:239 1.1.1.2

Beslut - förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till att det redan finns möjlighet att återkräva bistånd som lämnats till enskild efter en individuell prövning.

Sammanfattning av ärendet

Carita Boulwén (SD) och Stefan Jägnert (SD) har inkommit med en motion som anmäldes till kommunfullmäktige den 9 maj 2017. I motionen föreslås att det försörjningsstöd som utbetalas till nyanlända i väntan på (i glappet) att den statliga etableringsersättningen till nyanlända betalas ut, ska lämnas som ett kortfristigt lån med en individuell återbetalningsplan som följd när övriga ersättningar tillhandahålls.

Enligt 9 kap. 2 § socialtjänstlagen får socialnämnden, i Kungsbacka nämnden för Individ & Familjeomsorg, återkräva bistånd som lämnats till en enskild med stöd av 4 kap. 1 § såsom förskott på en förmån eller en ersättning. Då bistånd enligt socialtjänstlagen ska bygga på en individuell prövning av den enskildes behov, är det inte möjligt att återkräva bistånd generellt eller från någon specifik grupp.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott, 2018-01-12, § 32, *Förslag:*
Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till att det redan finns möjlighet att återkräva bistånd som lämnats till enskild efter en individuell prövning.

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2017-12-04
Nämnden för Individ & Familjeomsorg, 2017-11-29, *Förslag: Nämnden för Individ & Familjeomsorg avger yttrande till kommunstyrelsen angående motion*

om lån till nyanlända istället för bidrag vid ”glapp” i väntan på etableringsstöd. Nämnden anser att motionen ska avslås med motiveringen att det redan finns en med motionen delvis överensstämmande gällande rutin och riktlinje för de fall där man beviljar ekonomiskt bistånd som förskott på förmån. Beslut om en ny rutin eller riktlinje om att generellt bevilja invånare eller nyanlända (i väntan på förmån) bistånd som förskott på förmån kan inte beslutas. Dessa beslut måste alltid föregås av en individuell bedömning om den enskilde för nästa månad riskerar att hamna under normen för skälig levnadsnivå på grund av ett beslut om återbetalning. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Förvaltningen för Individ & Familjeomsorgs tjänsteskrivelse, 2017-11-15

Förvaltningen för Individ & Familjeomsorgs yttrande, 2017-11-14

Motion, 2017-04-21

Beslutsgång

Ordförande Hans Forsberg (M) finner att det finns ett förslag till beslut, det vill säga arbetsutskottets förslag, och att kommunstyrelsen bifaller det.

Beslutet skickas till

Nämnden för Individ & Familjeomsorg

§ 32

Svar på motion från Carita Boulwén (SD) och Stefan Jägnert (SD) om lån till nyanlända istället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd

KS/2017:239 1.1.1.2

Beslut - förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till att det redan finns möjlighet att återkräva bistånd som lämnats till enskild efter en individuell prövning.

Sammanfattning av ärendet

Carita Boulwén (SD) och Stefan Jägnert (SD) har inkommit med en motion som anmäldes till kommunfullmäktige den 9 maj 2017. I motionen föreslås att det försörjningsstöd som utbetalas till nyanlända i väntan på (i glappet) att den statliga etableringsersättningen till nyanlända betalas ut, ska lämnas som ett kortfristigt lån med en individuell återbetalningsplan som följd när övriga ersättningar tillhandahålls.

Enligt 9 kap. 2 § socialtjänstlagen får socialnämnden, i Kungsbacka nämnden för Individ & Familjeomsorg, återkräva bistånd som lämnats till en enskild med stöd av 4 kap. 1 § såsom förskott på en förmån eller en ersättning. Då bistånd enligt socialtjänstlagen ska bygga på en individuell prövning av den enskildes behov, är det inte möjligt att återkräva bistånd generellt eller från någon specifik grupp.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2017-12-04, förslag:

Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till att det redan finns möjlighet att återkräva bistånd som lämnats till enskild efter en individuell prövning.

Nämnden för Individ & Familjeomsorg, 2017-11-29, förslag: *Nämnden för Individ & Familjeomsorg avger yttrande till kommunstyrelsen angående motion om lån till nyanlända istället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd.*

Nämnden anser att motionen ska avslås med motiveringen att det redan finns en med motionen delvis överensstämmande gällande rutin och riktlinje för de fall där man beviljar ekonomiskt bistånd som förskott på förmån. Beslut om en ny rutin eller riktlinje om att generellt bevilja invånare eller nyanlända (i väntan på förmån) bistånd som förskott på förmån kan inte beslutas. Dessa beslut måste alltid föregås av en individuell bedömning om den enskilde för nästa månad riskerar att hamna under normen för skälig levnadsnivå på grund av ett beslut om återbetalning. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Förvaltningen för Individ & Familjeomsorgs tjänsteskrivelse, 2017-11-15

Förvaltningen för Individ & Familjeomsorgs yttrande, 2017-11-14

Motion, 2017-04-21

Beslutsgång

Ordförande Hans Forsberg (M) finner att det finns ett förslag till beslut, det vill säga kommunledningskontorets förslag till beslut, och att kommunstyrelsens arbetsutskott bifaller det.

Beslutet skickas till

Nämnden för Individ & Familjeomsorg

Svar på motion - Lån till nyanlända i stället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till att det redan finns möjlighet att återkräva bistånd som lämnats till enskild efter en individuell prövning.

Sammanfattning

Carita Boulwén (SD) och Stefan Jägnert (SD) har inkommit med en motion som anmäldes till kommunfullmäktige den 9 maj 2017. I motionen föreslås att det försörjningsstöd som utbetalas till nyanlända i väntan på (i glappet) att den statliga etableringsersättningen till nyanlända betalas ut, ska lämnas som ett kortfristigt lån med en individuell återbetalningsplan som följd när övriga ersättningar tillhandahålls.

Enligt 9 kap. 2 § socialtjänstlagen får socialnämnden, i Kungsbacka nämnden för Individ & Familjeomsorg, återkräva bistånd som lämnats till en enskild med stöd av 4 kap. 1 § såsom förskott på en förmån eller en ersättning. Då bistånd enligt socialtjänstlagen ska bygga på en individuell prövning av den enskildes behov, är det inte möjligt att återkräva bistånd generellt eller från någon specifik grupp.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2017-12-04

Yttrande från Nämnden för Individ & Familjeomsorg, 2017-11-29

Tjänsteskrivelse från förvaltningen för Individ & Familjeomsorg, 2017-11-14

Beslutet skickas till

Nämnden för Individ & Familjeomsorg

Beskrivning av ärendet

Nämnden för Individ & Familjeomsorg anser att motionen ska avslås med motiveringen att det redan finns en med motionen delvis överensstämmande gällande rutin och riktlinje för de fall där man beviljar ekonomiskt bistånd som förskott på förmån. Beslut om en ny rutin eller riktlinje om att generellt bevilja invånare eller nyanlända (i väntan på förmån) bistånd som förskott på förmån kan inte beslutas. Dessa beslut måste alltid föregås av en individuell bedömning om den enskilde för nästa månad riskerar att hamna under normen för skälig levnadsnivå på grund av ett beslut om återbetalning.

För varje kommunmottagen flykting med uppehållstillstånd får kommunen en initial statlig ersättning för ekonomiskt bistånd, mellan 3 000 och 7 500 kronor per mottagen person som ersättning för ”glappet”, vilket innebär att kommunen till viss del kompenseras. Denna ersättning betalas ut oavsett om personen söker ekonomiskt bistånd eller ej. Regeringen har aviserat att problematiken med glapperperioden ska ses över under 2018.

Möjligheten att ge förskott på förmån finns reglerat och kan användas om en individuell bedömning har gjorts som visar på att den enskilde garanteras skälig levnadsnivå efter återbetalning. Kommunledningskontoret anser att motionen ska avslås med hänvisning till att det redan finns möjlighet att återkräva bistånd som lämnats till enskild efter en individuell prövning.

Karin Martinsson
Integrationschef

§ 114

**Begäran om yttrande över Motion - Lån till nyanlända
istället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd
(SD)
IF/2017:134 3.5**

Beslut

Nämnden för Individ & Familjeomsorg avger yttrande till kommunstyrelsen angående motion om lån till nyanlända istället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd.

Nämnden anser att motionen ska avslås med motiveringen att det redan finns en med motionen delvis överensstämmande gällande rutin och riktlinje för de fall där man beviljar ekonomiskt bistånd som förskott på förmån. Beslut om en ny rutin eller riktlinje om att generellt bevilja invånare eller nyanlända (i väntan på förmån) bistånd som förskott på förmån kan inte beslutas. Dessa beslut måste alltid föregås av en individuell bedömning om den enskilde för nästa månad riskerar att hamna under normen för skälig levnadsnivå på grund av ett beslut om återbetalning.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Ekonomiskt bistånd beviljas redan idag som förskott på förmån i de fall förmånen är känd och man bedömer att den enskilde inte hamnar under norm för skälig levnadsnivå kommande månad på grund av återbetalning enligt beslutet. En väntad utbetalning av en ackumulerad retroaktiv förmån, såsom ibland är fallet med barnbidrag i anknytningsärenden, skulle kunna vara ett sådant fall där utbetalningen innebär att familjen hamnar över norm kommande månad. Om den väntade förmånen är känd beviljas i dessa fall ekonomiskt bistånd som förskott på förmån för den del som överstiger normen. Erfarenheten i Kungsbacka är dock att dessa familjer trots en känd, större utbetalning hamnar under norm kommande månad och då dras summan istället av som inkomst vid beräkning av ekonomiskt bistånd för nästa period.

forts § 114

Beslutsunderlag

Se förvaltningens tjänsteskrivelse, 2017-11-15, där det föreslås följande:
Nämnden för Individ & Familjeomsorg avger yttrande till kommunstyrelsen
angående motion om lån till nyanlända istället för bidrag vid ”glapp” i väntan på
etableringsstöd.

Nämnden anser att motionen ska avslås med motiveringen att det redan finns en
med motionen delvis överensstämmande gällande rutin och riktlinje för de fall
där man beviljar ekonomiskt bistånd som förskott på förmån. Beslut om en ny
rutin eller riktlinje om att generellt bevilja invånare eller nyanlända (i väntan på
förmån) bistånd som förskott på förmån kan inte beslutas. Dessa beslut måste
alltid föregås av en individuell bedömning om den enskilde för nästa månad
riskerar att hamna under normen för skälig levnadsnivå på grund av ett beslut om
återbetalning.

Omedelbar justering

Yttrande (förtydligat), 2017-11-14

Motion SD, 2017-04-21

Individ & Familjeomsorgsnämnden har återremitterat ärendet den 18 oktober
2017, § 99, för förtydligande av utredningen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Beslut om yttrande på motion

Förslag till beslut

Nämnden för Individ & Familjeomsorg avger yttrande till kommunstyrelsen angående motion om lån till nyanlända istället för bidrag vid ”glapp” i väntan på etableringsstöd.

Nämnden anser att motionen ska avslås med motiveringen att det redan finns en med motionen delvis överensstämmande gällande rutin och riktlinje för de fall där man beviljar ekonomiskt bistånd som förskott på förmån. Beslut om en ny rutin eller riktlinje om att generellt bevilja invånare eller nyanlända (i väntan på förmån) bistånd som förskott på förmån kan inte beslutas. Dessa beslut måste alltid föregås av en individuell bedömning om den enskilde för nästa månad riskerar att hamna under normen för skälig levnadsnivå på grund av ett beslut om återbetalning.

Omedelbar justering

Sammanfattning

Ekonomiskt bistånd beviljas redan idag som förskott på förmån i de fall förmånen är känd och man bedömer att den enskilde inte hamnar under norm för skälig levnadsnivå kommande månad på grund av återbetalning enligt beslutet. En väntad utbetalning av en ackumulerad retroaktiv förmån, såsom ibland är fallet med barnbidrag i anknytningsärenden, skulle kunna vara ett sådant fall där utbetalningen innebär att familjen hamnar över norm kommande månad. Om den väntade förmånen är känd beviljas i dessa fall ekonomiskt bistånd som förskott på förmån för den del som överstiger normen. Erfarenheten i Kungsbacka är dock att dessa familjer trots en känd, större utbetalning hamnar under norm kommande månad och då dras summan istället av som inkomst vid beräkning av ekonomiskt bistånd för nästa period.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2017-11-15

Yttrande (förtydligat), 2017-11-14

Motion SD, 2017-04-21

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens diarium

Eva Apelvi

Förvaltningschef

Yttrande på motionen, lån till nyanlända istället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd (omarbetad och förtydligad version)

Carita Boulven (SD) och Stefan Jägnert (SD) har i motion, SD 2017-04-21 yrkat på att fullmäktige beslutar att det försörjningsstöd som utbetalas vid "glapp" betalas ut som ett kortfristigt lån med en individuell återbetalningsplan som följd när övriga ersättningar tillhandahålls.

Kommunstyrelsen har med anledning av motionen begärt att nämnden för Individ & Familjeomsorg yttrar sig.

Nämnden för Individ & Familjeomsorg beslutade 2017-10-18 att begära ett förtydligande av förvaltningens utredning.

När en person söker asyl i Sverige får denne bistånd till sin försörjning enligt Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m fl, LMA. En nyanländ som är mottagen i en kommun ska anmäla sig på Arbetsförmedlingen, få en etableringsplan och genom den få rätt till ersättning enligt Lag (2010:197) om etableringsinsatser för nyanlända. Ersättningen lämnas tidigast från och med dagen för det första etableringssamtalet och betalas löpande ut i efterskott. Den tid som blir från det rätten till försörjning via LMA upphör till dess att etableringsersättning betalas ut uppstår ett glapp då personen inte får någon statlig ersättning. För att lösa sin försörjning ansöker nyanlända därför ofta om ekonomiskt bistånd från kommunen.

Enligt Socialtjänstlag (2002:453) 4 kap har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt rätt till bistånd av socialnämnden. Om någon som har fått ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL senare får en större, retroaktiv ersättning från Försäkringskassan för samma period, får ersättningen på begäran av socialnämnden betalas ut direkt till nämnden. Vissa ersättningar, t ex etableringsersättning, får inte Försäkringskassan betala ut direkt till nämnden. Ett bistånd som beviljats som förskott på förmån kan däremot återbetalas av den enskilde själv om det klart har framgått att biståndet beviljats mot återbetalning. Den enskilde ska i det fallet ha fått både skriftlig och muntlig information om att biståndet

beviljas mot återbetalning. Beslutet om förskott på förmån måste också tydligt ange vilken förmån som åsyftas. Det betyder att den väntade förmånen måste vara känd för socialnämnden när beslutet fattas.

Praxis i alla Sveriges kommuner är att inte bevilja försörjningsstöd som förskott på förmån när en sökande som fått arbete väntar på sin första löneutbetalning. Detta gäller lika för alla invånare. Etableringsersättning är som inkomst jämförbart med lön. I Kungsbacka beviljas däremot ekonomiskt bistånd, som förskott på förmån vid bidrag och ersättningar som i vissa fall utges retroaktivt för längre perioder, t ex barnbidrag, sjukpenning och a-kassa samt vid skatteåterbäring. En vanligare hantering är dock att ett retroaktivt barnbidrag räknas av vid nästa beräkning av försörjningsstöd eftersom familjen trots utbetalningen av flera månaders barnbidrag ändå hamnar under norm. Detta kan gälla anhöriginvandrare med barn som ofta får vänta mycket längre på barnbidrag än de med barn som föds i landet. Som kontroll, och för att säkerställa att den ackumulerade, retroaktiva summan som utbetalas till familjen tas med i kommande beräkning av ekonomiskt bistånd bevakar handläggaren besked från Försäkringskassan om när utbetalningen sker.

Innan beslut om bistånd med villkor om återbetalning av förskott på förmån fattas måste det stå klart att den enskilde även efter återbetalningen är tillförsäkrad en skälig levnadsnivå. Det vill säga, även efter att etableringsersättningen kommit igång och den nyanlände blivit självförsörjande ska de tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Det innebär att det måste finnas ett betalningsutrymme utöver försörjningsstödsnormen för att kunna återbetala tidigare utgivet ekonomiskt bistånd. I praktiken i Kungsbacka blir aldrig etableringsersättningen så stor att den ger ett överskott att användas för återbetalning av bistånd som beviljats mot återbetalning. Etableringsersättningen kommer som regel igång för utbetalning inom en månad från inskrivningen på AF. Inte efter två månader som motionen gör gällande. Etableringsersättningen, liksom vanlig lön betalas i efterhand, i slutet av månaden och ska användas för försörjning månaden framåt. Det betyder att det i praktiken inte uppstår en ackumulerad ersättning som betalas ut retroaktivt. Försörjningsstöd avser alltid månaden framåt med avdrag för inkomster och bidrag som man fått i slutet av föregående månad och som därför ska användas under kommande månad. Därför kan inte ekonomiskt bistånd för november månad, och retroaktivt etableringsersättning för november månad inte betraktas som dubbla eftersom de inte avser att tillgodose försörjning för samma period.

Om det i Kungsbacka, trots allt skulle inträffa i att en person får vänta mer än en månad på sin första löneutbetalning eller att en nyanländ får vänta mer än en månad på sin etableringsersättning så kan ekonomiskt bistånd beviljas som förskott på förmån. Detta förutsätter en individuell bedömning om den väntade förmånen är så stor att den trots återbetalning enligt beslutet innebär att personen garanteras skälig levnadsnivå nästkommande månad.

Etableringsersättning för en månad, för en vuxen person är 6.700 kronor. Detta kan jämföras med riksnormen för försörjningsstöd för en vuxen som är 3.980 kronor plus faktisk hyreskostnad (i princip alltid över 2.720 kronor per person även för hushåll med två vuxna) och el samt vissa enligt riktlinjen godkända och styrkta särskilda utgifter (ex busskort, sjukvårdskostnader). Många nyanlända fortsätter att vara beroende av kompletterande försörjningsstöd och då räknas etableringsersättningen av som inkomst vid beräkning för perioden framåt.

Torun Ljungman
Utvecklingsledare
Individ & Familjeomsorg

Motion: Lån till nyanlända istället för bidrag vid "glapp" i väntan på etableringsstöd

Motion till Kungsbacka kommunfullmäktige

Bakgrund:

När en person efter asyltiden har fått uppehållstillstånd har han eller hon rätt att ansöka om etableringsersättning, etableringstillägg och bostadstillägg via arbetsförmedlingen, samt bostadsbidrag, barnbidrag och flerbarnstillägg från försäkringskassan.

Ersättningarna betalas ut i efterskott då ansökan är behandlad och godkänd, vilket i regel brukar dröja en eller ett par månader. Under den tiden uppstår då ett "glapp" där man hänvisas till att söka ekonomiskt bistånd för sin försörjning via socialtjänsten. Etableringsersättningen betalas sedan ut retroaktivt även för den tiden som försörjningsstöd utbetalats.

Det innebär att den sökande erhåller dubbla ersättningar för dessa månader.

Vi ser nu stora kostnader som den oansvariga flyktingpolitiken för med sig, hur bl. a kostnader för försörjningsstöd för den här gruppen ökar i kommunen samtidigt som besparingar och neddragningar drabbar våra övriga kommuninvånare som följd.

Vi i Sverigedemokraterna ser med oro på hur skattebetalarnas pengar används idag. Vi anser med anledningen av kommunens spardirektiv, och inte minst ur ett rättviseperspektiv, att det är ställt utom all rimlighet att dubbla ersättningar utbetalas.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av ovanstående yrkar SD Kungsbacka på att fullmäktige beslutar att:

- det försörjningsstöd som utbetalas vid detta "glapp" betalas ut som ett kortfristigt lån med en individuell återbetalningsplan som följd när övriga ersättningar tillhandahålls.

Carita Bouiwen (SD)

Stefan Jägnert (SD)